

निस्दी गाउँपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड ७

संख्या ३

मिति २०८०/०८/२९

भाग २

निस्दी गाउँपालिका लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

निस्दी गाउँपालिकाको लैंगिक हिसा निवारण कोष (सञ्चालन) कार्यविधि, २०८०

लैंगिक हिसाबाट पीडित वा प्रभावितलाई तत्काल उद्धार गर्न वा पुर्नस्थापना गर्ने कार्यका लागि निस्दी गाउँपालिका लैंगिक हिसा निवारण कोष स्थापना गरि सो कोषबाट पीडित वा प्रभावितलाई रकम प्रदान गर्ने कार्यलाई सहज बनाउन वाञ्छनिय भएकाले निस्दी गाउँपालिकाको लैंगिक हिसा निवारण कोष (सञ्चालन) कार्यविधि, २०८० निस्दी गाउँपालिकाको स्थानीय राजपत्र प्रकाशन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७४ बमोजिम सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशन गरिएको छ।

निस्दी गाउँपालिकाको लैंगिक हिंसा निवारण कोष (सञ्चालन) कार्यविधि, २०८०

कार्यपालिका बाट स्वीकृत मिति: २०८०।०।०।०।०।०।७

प्रस्तावना:

लैंगिक हिंसाबाट पीडित वा प्रभावितलाई तत्काल उद्धार गर्न वा पुर्नस्थापना गर्ने कार्यका लागि निस्दी गाउँपालिका लैंगिक हिंसा निवारण कोष स्थापना गरि सो कोषबाट पीडित वा प्रभावितलाई रकम प्रदान गर्ने कार्यलाई सहज बनाउन वान्धनिय भएकोले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ उपदफा (२) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरि निस्दी गाउँपालिकाले लैंगिक हिंसा निवारण कोष (सञ्चालन) सम्बन्धी कार्यविधि, २०८० जारी गरिएकोछ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:-

(क) यो कार्यविधिको नाम लैंगिक हिंसा निवारण कोष कोष (सञ्चालन) कार्यविधि, २०८० रहेको छ ।

(ख) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा

(क) "गाउँपालिका" भन्नाले निस्दी गाउँपालिकालाई सम्झनु पर्दछ ।

(ख) "कोष" भन्नाले नियम ३ बमोजिमको लैंगिक हिंसा निवारण कोष सम्झनु पर्दछ ।

(ग) "पीडित" भन्नाले लैंगिक हिंसाबाट पीडित वा प्रभावित व्यक्ति सम्झनु पर्दछ ।

(घ) "लैंगिक हिंसा" भन्नाले हिंसा त्यस्ता हिंसात्मक कार्यलाई बुझाउँछ जुन कुनै व्यक्ति उसको लिङ्गको आधारमा सामाजिक लैंगिक विभेदबाट निर्देशित भई गरिएको हुन्छ । यस्ता कार्यहरूमध्ये शारिरिक, मानसिक, यौनिक रूपले पीडा दिने वा पीडा पुर्याउने खालका सम्पुर्ण व्यवहारहरू पर्दछन् । साथै त्यस्ता कार्यहरू गर्नका लागि डर धम्की जस्ता व्यवहारदेखि लिएर व्यक्तिको आधारभूत स्वतन्त्र खण्डित गर्ने किसिमका कुनै पनि कार्य वा व्यवहारहरूलाई सम्झनुपर्दछ ।

(ङ) "कोष सञ्चालन समिति" भन्नाले दफा (९) बमोजिम गठित समितिलाई सम्झनु पर्दछ ।

३. कोष स्थापना:

(१) लैंगिक हिंसा पीडित वा प्रभावितहरूको तत्काल उद्धार गर्न वा पुर्नस्थापना गर्ने कार्यका लागि लैंगिक हिंसा निवारण कोष स्थापना गरिएको छ ।

(२) कोषमा देहाय बमोजिमको रकम जम्मा गर्न सकिनेछ ।

(क) संघीय तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदान रकम ।

(ख) निस्दी गाउँपालिकाको आन्तरीक स्रोत बाट छुट्ट्याइएको रकम ।

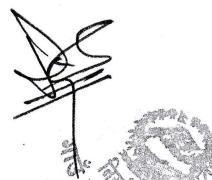
(ग) अन्य कुनै आन्तरिक तथा बाहिय स्रोतबाट प्राप्त रकम ।

(घ) स्वदेशी वा विदेशी व्यक्ति वा विभिन्न संघ संस्था बाट प्राप्त रकम ।

(ङ) बैंक खातामा रहेको मौज्दात बाट प्राप्त रकम ।

४. कोषमा रकम जम्मा गर्ने:

निस्दी गाउँपालिकाको प्रत्येक वर्षको बार्षिक बजेटमा व्यवस्था गरि कोषमा रकम जम्मा गर्नु पर्नेछ ।

५. कोषको उपयोगः (१) कोषको रकम देहायको कामको लागि उपलब्ध गराउन उपयोग गरिनेछ ।

(क) तत्काल उद्धार गर्न,

(ख) औषधी उपचार गर्न,

(ग) कानूनी सहायता, मनोवैज्ञानिक वा मनोविमर्श सेवा प्रदान गर्न,

(घ) पुर्नस्थापना गराउन,

(ङ) राहत प्रदान गर्न तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउन,

(च) स्वरोजगारका लागि कुनै व्यवसाय गर्नका लागि अनुदान रकम प्रदान गर्न,

(छ) कोष परिचालन समितिले तोके बमोजिम अन्य काम गर्न ।

(२) उपनियम (१) मा जुन सुकै कुरा लेखिएको भएतापनि सञ्चालक समितिले लैंगिक हिंसा पीडित बालबालिका तथा किशोर कीशोरी वा लैंगिक हिंसा बाट प्रभावित भई लागु पदार्थको दुर्व्यसनमा फसेका वा सडकमा आएका व्यक्तिलाई प्राथमिकता दिइ कोषको रकम खर्च गर्न सकिनेछ ।

६. कोषको रकम अन्य काममा उपयोग गर्न नसकिनेः कोषको रकम दफा ५ बमोजिम बाहेक अन्य कामका लागि उपयोग गर्न सकिने छैन ।

७. राहात तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने आधारः

(१) यस कार्यबिधि बमोजिम पीडितलाई राहात तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउदा देहायको आधारमा देहायको रकममा नबढ्ने गरि उपलब्ध गराईनेछ ।

(क) पीडितलाई तत्काल उद्धार गर्नु पर्ने भएमा सवारी साधन प्रयोग गर्नु पर्ने भएमा सार्वजनिक सवारी साधन प्रयोग गर्दा लाग्ने भाडा रकम, खाना खर्च रकम, अस्पतालमा बस्नुपर्ने व्यवस्था नभई बाहिर बस्नु परेमा बास खर्च समेत उपलब्ध गराउने ।

(ख) पीडितलाई तत्काल उद्धार र औषधी उपचार, पुर्नस्थापना वा राहात तथा आर्थिक सहयोग गर्नुपर्ने भएमा, गम्भिर मानविय क्षतिहुने देखिएमा कोष सञ्चालन समितिले निर्णय गरि विस हजार रुपैयामा नबढ्ने गरि मनासिव रकम ।

(ग) पीडितलाई कानूनी सहायता मनोवैज्ञानिक उपचार वा मनोविमर्शका लागि पाँच हजार रुपैयामा नबढ्ने गरी लागेको यथार्थ खर्च ।

(घ) पीडितले कुनै सिपमूलक तालीम प्राप्त गरि व्यवसाय सञ्चालन गर्नका लागि वस्तुगत सहयोग वा नगद अनुदान माग गरेमा व्यवसायको प्रकृती र औचित्यका आधारमा प्रतिव्यक्ति विस हजार रुपैया ।

(ङ) पीडितलाई अस्पतालमा भर्ना गरि औषधी उपचार गर्नु पर्ने भएमा अस्पताल आउदा जाँदा सवारी साधन प्रयोग गर्नु पर्ने भए सार्वजनिक सवारी साधन प्रयोग गर्दा लाग्ने भाडा रकम, खाना खर्च वापत प्रति दिन तिन सय रुपैया, अस्पतालमा बस्ने व्यवस्था नभई बाहिर बस्नु परेमा प्रति दिन पाँच सय रुपैया र उपचार खर्चको यथार्थ खर्च रकम ।

८. राहात तथा आर्थिक सहयोग प्राप्त गर्न निवेदन दिनु पर्ने:

(१) यस मापदण्ड बमोजिम राहत तथा आर्थिक सहयोग प्राप्त गर्न चाहने पीडित वा सरोकार वाला व्यक्तिले राहात तथा आर्थिक सहयोग पाउनु पर्ने मनासिव कारण खुलाई कार्यालयमा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम प्राप्त निवेदन उपर जाँच गर्दा पीडित तथा प्रभावितलाई राहात तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउनु पर्ने आधार देखिएमा मापदण्डको दफा ७ बमोजिम कोष सञ्चालन समितिले निर्णय गरि उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) मा जुनसुकै कुरा उल्लेख भएता पनि पीडित तथा प्रभावितलाई तत्काल राहात तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउनु पर्ने मनासिव आधार देखिएमा दफा ७ बमोजिम कोष सञ्चालन समिति बाट पछि अनुमोदन गराउने गरि संयोजकले तत्काल उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (१) बमोजिम प्राप्त निवेदन अनुसार जाँचबुझ गर्दा पीडित तथा प्रभावितलाई राहात तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउनु पर्ने आधार नदेखिएमा सोको जानकारी निवेदकलाई गराउनु पर्नेछ ।

९. कोष सञ्चालन समिति गठन:

९.१ कोष सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्ने प्रयोजनका लागि एक कोष सञ्चालन समिति रहनेछ ।

९.२ समितिको गठन देहाय बमोजिम हुनेछ ।

(क) गाउँपालिका उपप्रमुख	संयोजक	
(ख) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	सदस्य	
(ग) प्रशासन शाखा प्रमुख	सदस्य	
(घ) आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख	सदस्य	
(ङ) सम्बन्धित प्रहरी चौकी प्रमुख	सदस्य	
(च) लैंगिक हिंसा निवारणका क्षेत्रमा कार्य गर्ने संघ संस्था मध्ये बाट संयोजकले मनोनित गरेको १ जना		सदस्य
(छ) महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक शाखा प्रमुख	सदस्य सचिव	
१०. समितिको काम कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।		
(क) लैंगिक हिंसा पीडित तथा प्रभावितको उद्वार गर्ने, पुर्णस्थापना गर्ने तथा राहात तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने सम्बन्धमा कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने,		
(ख) लैंगिक हिंसा पीडित तथा प्रभावितको पहिचान गर्ने र वास्तविक पीडित तथा प्रभावितका लागि राहात तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने,		
(ग) स्वीकृत कार्यक्रमका लागि कोष परिचालन गर्ने गराउने,		
(घ) स्वीकृत कार्यक्रम कार्यान्वयन भए नभएको सम्बन्धमा अनुगमन गर्ने,		
(ङ) समिति बाट गरिने कार्यक्रमको अनुगमन गर्ने वा गराउने,		
(च) लैंगिक हिंसा निवारणको क्षेत्रमा काम गर्ने निकाय सँग समन्व गर्ने,		
(छ) समितिलाई तत्काल आवाश्यक पर्ने कोषमा रहेको रकम उपयुक्त क्षेत्रमा लगानी गर्ने,		
(ज) कोषमा रकम बृद्धिको लागि खोजी गर्ने,		
(झ) लैंगिक हिंसा पीडित तथा प्रभावित सम्बन्धी अन्य काम गर्ने वा गराउने ।		

११. समितिको बैठक र निर्णय:

(क) समितिको बैठक आवाश्यकता अनुसार बस्नेछ,

(ख) समितिको बैठक संयोजकले तोकेको मिति, समय र स्थानमा बस्नेछ,

(ग) समितिको कुल सदस्य संख्याको ५०% भन्दा बढी सदस्यहरू उपस्थित भएमा समितिको बैठकको गणपुरक संख्या पुगेको मानिनेछ,

(घ) समितिको बैठकको अध्यक्षता समितिको संयोजकले गर्नेछ र निजको अनुपस्थितिमा उपस्थीत सदस्यहरु मध्ये बाट छानेको सदस्यले गर्नेछ,

(ङ) समितिको बैठकमा बहुमतको राय मान्य हुनेछ र मत बराबर भएमा बैठकको अध्यक्षता गर्ने व्यक्तिले निर्णयिक मत दिनेछ,

(च) समितिले आवश्यकता अनुसार गाउँपालिकाको कुनै पदाधिकारी वा कर्मचारीलाई समितिको बैठकमा आमन्त्रित सदस्यको रूपमा आमन्त्रित गर्न सकिनेछ,

(छ) समितिको निर्णय समितिको सदस्य सचिवले प्रमाणित गरि राखिनेछ।

(ज) समितिको बैठक सम्बन्धी अन्य कार्यविधि समितिको बैठकमा निर्णय गरि निर्धारण गर्न सकिनेछ।

१२. समितिको प्रशासनिक खर्चः समितिको प्रशासनिक खर्च कोषमा जम्मा भएको रकम र कोष बाट प्राप्त रकम।

१३. खाता सञ्चालनः

(क) कोषको रकम समितिको निर्णय बमोजिम कुनै बैंकको खाता खोली जम्मा गर्नु पर्दछ।

(ख) उपदफा (क) बमोजिम खाता सञ्चालन प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र लेखा शाखा प्रमुखको संयुक्त दस्तखत बाट हुनेछ।

१४. कोषको लेखा र लेखा परिक्षणः कोषको लेखा र लेखा परिक्षण गाउँपालिकाले अपनाएको लेखा प्रणाली र लेखा परिक्षण बमोजिम हुनेछ।

१५. कोषको रकम फ्रिज नहुनेः कोषको रकम खर्च नभई आर्थिक वर्षको अन्त्य सम्म बाँकी रहेमा त्यस्तो रकम फ्रिज हुनेछैन।

१६. प्रतिवेदन पेश गर्ने:

(क) समितिले आँफुले गरेको कार्यको वार्षिक प्रतिवेदन आर्थिक वर्ष समाप्त भएको ३ महिना भित्र गाउँकार्यपालिकामा पेश गर्नु पर्नेछ।

(ख) उपदफा (क) बमोजिम समितिले पेश गरेको प्रतिवेदन गाउँकार्यपालिकाले सार्वजनिक गर्नेछ।

१७. बैठक भत्ता: समितिको संयोजक र सदस्यले समितिको बैठकमा भाग लिए वापत गाउँकार्यपालिकाले तोके बमोजिमको रकम बैठक भत्ता पाउनेछन्।

१८. कोषको सचिवालयः कोषको सचिवालय कोष सचिवालयको काम गाउँपालिकाको महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठनागरिक शाखाले गर्नेछ।

१९. अभिलेख राख्ने: समितिले आँफुले गरेका कामको अभिलेख दुरुस्त राख्नुपर्नेछ।

२०. निर्देशन दिन सक्रे:

(क) गाउँकार्यपालिकाले समितिको काम कार्वाहिको सन्दर्भमा निर्देशन दिन सक्रेह।

(ख) उपदफा (क) बमोजिम गाउँकार्यपालिकाले दिएको निर्देशन पालना गर्नु समितिको कर्तव्य हुनेछ।

२१. कार्यविधिमा संसोधनः गाउँपालिकाले आवश्यकता अनुसार स्थानीय राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरि कार्यविधिमा संसोधन वा थपघट गर्न सक्नेछ।

अनुसूची
(दफा ८ को उपदफा १ सँग सम्बन्धित)

विषय: सहयोग उपलब्ध गराई पाउँ त।

श्री अध्यक्ष ज्यू, स्थानीय तत्काल उद्धार तथा राहात समिति -----

म ----- मा बस्ने वर्ष -----को ----- मिति -----मा लैंगिक हिंसा बाट पीडित भएको छु । मेरो आर्थिक अवस्था अत्यान्त कमजोर रहेको छ । म उपर लैंगिक हिंसा (-----) भएको कारणले मेरो मानसिक/शारिरीक/सामाजिक अवस्था कमजोर भई अशक्त अवस्थामा रहेको हुनाले मलाई औषधी उपचार/कानूनी सहायता एवं परामर्श/ उद्धार/मनोविमर्श/स्वरोजगार/पुर्नस्थापना/अन्य -----कामको लागि सहयोगको आवस्यकता परेको हँडा स्थानीय लैंगिक हिंसा निवारण कोषबाट नियमानुसार सहयोग रकम उपलब्ध गराई दिनुहुन यो निवेदन पेश गरेको छु ।

निवेदकको नाम:

नाम थर:

ठेगाना:

दस्तखत:

मिति:

आज्ञाले
ध्रुव दयाल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

